

Oponentní posudek praktické bakalářské práce

název práce: **Restaurování anděla (putto) č. 13 z kaple sv. Isidora v Křenově a části štukového vlysu pod korunní římsou, Restaurování podstavce se sochou sv. Františka ze sousoší Kalvárie ve Velké Vsi u Broumova**

autor práce: **Lukáš Brotánek**, Fakulta restaurování UP

vedoucí práce: **Mgr. art. Jakub Ďoubal, Ph.D.**

1) Restaurování anděla č. 13 z kaple sv. Isidora v Křenově

V předložené restaurátorské zprávě oceňuji příkladné zpracování údajů o památce. Oproti tomu v popisu techniky díla, označeném jako modelování "in situ", mohl být autor konkrétnější. Už také proto, že se musel při restaurování dobře vypořádat s tvary a povrchy vytvořenými se zřejmou rutinou přímo na místě z ruky a práci svého předchůdce dobře pochopit.

Socha anděla patří do většího souboru soch, proto není divu, že se restaurátorský průzkum podrobně věnuje jiným částem. Nicméně by měl autor své rozhodnutí aplikovat výsledky průzkumu z jiného díla řádně vysvětlit a obhájit, proč je to právě v tomto případě možné. Stejně tak by dále v textu mělo být vždy jasné, o jakých "výsledcích" autor mluví (viz např. kapitulu 2.2.4.).

Oslovení specialistů z dalších oborů (konkrétně zde PhDr. J. Hůlka) velice oceňuji a je vidět, že konzultace posunula restaurování o velký kus dál.

Popis vrstev (stratigrafie) by měl být vždy co možná přehledný. Proto by měl být jednoduše strukturovaný (jednotlivé vrstvy odřádkované, příp. očíslované apod.) a ne vepsaný do jednoho bloku textu. Do značné míry to bohužel ztěžuje orientaci a vyhodnocení.

Slovní spojení "manuální poškození plastiky" nepovažuji za vhodné a přikláním k zažitému "mechanickému" poškození, příp. k popisu konkrétních případů poškození.

V kapitole o retuších si nemohu odpustit opravit autorovo vyjádření, že se retuše scelí "s originální barevností plastiky anděla". Správně by mělo být dochovanou barevností příp. dochovaným povrchem, protože, řečeno ve zkratce, původní stav poznáváme a s dochovaným stavem pracujeme. Je to nedůsledné označení i vzhledem k možným barevným povrchovým úpravám zachyceným na sošce anděla č. 17.

Popisy postupu prací jsou opět vynikající a nelze jim nic vytknout. Obecně jsou texty zpracované velmi pečlivě a důsledně.

Ohledně použitých materiálů si dovoluji pouze jedinou poznámku. V doporučeném režimu vyjadřuje autor obavu ze zvyšování vlhkosti. Proč je v této souvislosti používána arabská guma (2 % roztok) jako pojivo k retuším zlacení?

Fotodokumentace by mohla být lepší. Zvláště při práci s umělým světlem. Příkládaná barevná škála by se neměla v aranžovaném záběru dostat do stínu! Oproti tomu nafocení shodných míst před zásahem a po něm dodává dokumentaci na přehlednosti.

Po výtvarné stránce hodnotím dobře provedené doplňky, které nebyly, hlavně kvůli kvalitě povrchu, vůbec jednoduché.

2) Restaurování podstavce se sochou sv. Františka

V úvodu restaurátorské zprávy je uvedený přepis napsu. Doporučuji se v takových případech držet zažitých pravidel (např. J. Roháček, Epigrafika v památkové péči, NPÚ, Praha 2007).

Čištění vandalského graffiti bývá většinou problematické, zvláště jde-li o barvy ve spreji a navíc s delším časovým odstupem od aplikace. Přesto bych doporučil využít i speciálně navržené

komerční čističe, které mají mnoho výhod (směsná rozpouštědla, odpovídající záhustka). V těchto případech skutečně běžná ředidla příliš nefungují.

Vyhodnocení nalezených povrchových úprav nepovažuji za ideální. Restaurátor zde totiž pouze přejímá výsledky dodané laboratoří Katedry chemické technologie (zpracovala Ing. P. Lesniaková, Ph.D.). Bylo by dobré přepsat výsledky do přehlednějších zápisů, příp. do tabulky, a pokusit se vrstvy ztotožnit a lépe vyhodnotit.

Prameny a literaturu je nutné správně rozlišovat a nebo pro zjednodušení raději psát dohromady. Bakalářské práce a zprávy z průzkumů je nutné řadit jako původní práce mezi prameny. Ústní sdělení není zrovna běžný typ pramene a patří spíše do zvláštní kategorie stejně jako například webové stránky.

3) Teoretická část - průzkum lepících systémů na štukových hmotách

Teoretická práce, kterou považuji ve svém rozsahu za zcela adekvátní, je velice přínosná především v tom, že vyvrací či naopak potvrzuje často empiricky získané poznatky o popisovaných systémech, které jsou dosud zažité v běžné praxi.

Chtěl bych vyzdvihnout hlavně to, že autor velmi správně začíná práci rešerší starších prací, které se tématu dotýkají.

Práci celkově doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

V Rovinji dne 12. 9. 2014

Mgr. BcA. Petr Gläser